

Konstancin-Jeziorna, 8 grudnia 2015 r.

Ruszył handel energią na połączeniu Polska – Litwa - pierwsze zdolności przesyłowe zaalokowane!

8 grudnia 2015 roku odbyła się pierwsza aukcja rynku dnia następnego z udziałem nowego połączenia elektroenergetycznego LitPol Link. Zdolności przesyłowe zostały przydzielone uczestnikom rynku w ramach giełdowego mechanizmu market coupling. Łącznie zaalokowanych zostało 1814,7 MWh w kierunku z Polski do Litwy oraz 85,8 MWh w kierunku z Litwy do Polski. Alokowane transakcje będą realizowane jutro, co oznacza, że pierwsze handlowe dostawy energii poprzez nowe transgraniczne połączenie LitPol Link będą miały miejsce 9 grudnia br.

Na połączeniu elektroenergetycznym między Polską i Litwą został dziś uruchomiony mechanizm Market Coupling. Zdolności przesyłowe połączenia LitPol Link są alokowane w ramach mechanizmu łączenia rynków dnia następnego prowadzonego przez Towarową Giełdę Energii (day-ahead market coupling), będącego częścią europejskiego mechanizmu Multi Regional Coupling – MRC. Mechanizm ten funkcjonuje na takich samych zasadach, jak w przypadku połączenia SwePol Link pomiędzy Polską i Szwecją.

Maksymalne możliwości przesyłowe połączenia LitPol Link są podyktowane mocą wstawki stałoprądowej wynoszącą 500 MW. Wielkość zdolności przesyłowych udostępnianych dla uczestników rynku w ramach mechanizmu market coupling będzie zależeć od przewidywanych warunków pracy sieci przesyłowej oraz warunków bilansowych KSE.

Szczegółowe wyniki sesji market coupling są dostępne na stronie internetowej Towarowej Giełdy Energii TGE pod adresem tge.pl.

***

Market Coupling to inaczej mechanizm łączenia rynków, w ramach którego podczas prowadzenia rynku dnia następnego i ustalania cen energii elektrycznej w poszczególnych obszarach rynkowych w Europie, jednocześnie alokuje się dostępne zdolności przesyłowe pomiędzy tymi obszarami poprzez aukcję typu implicit, zwiększając ogólny efekt ekonomiczny (ang. *social welfare*). Mechanizm Market Coupling dla rynku dnia następnego pozwala uniknąć rozdzielnego traktowania transgranicznych zdolności przesyłowych i transgranicznego obrotu energią elektryczną, zmniejszając tym samym ryzyko związane z rozdzieleniem wspomnianych procesów biznesowych. W ten sposób unika się sytuacji nieefektywnego wykorzystywania zdolności przesyłowych, np. kiedy dostępne zdolności przesyłowe nie są wykorzystywane pomimo istnienia różnic cen między obszarami rynkowymi.

Multi-Regional Coupling (MRC) to ogólnoeuropejski mechanizm łączenia rynków dnia następnego energii elektrycznej. Łączenie rynków hurtowych w Europie, realizowane poprzez współpracę operatorów systemów przesyłowych i giełd energii, opiera się na mechanizmie market coupling, który zwiększa efektywność alokacji transgranicznych zdolności przesyłowych między zaangażowanymi krajami. Obecnie MRC obejmuje

połączenia pomiędzy następującymi krajami: Austria, Belgia, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Niemcy, Wielka Brytania, Włochy, Łotwa, Litwa, Luksemburg, Holandia, Norwegia, Polska (przez połączenie SwePol Link), Portugalia, Słowenia, Hiszpania i Szwecja

***

W ramach Projektu Polska-Litwa, po stronie polskiej wybudowano nie tylko odcinek transgranicznej linii łączącej oba kraje, ale zostało zrealizowanych łącznie 11 zadań inwestycyjnych, które obejmują budowę 4 linii elektroenergetyczne 400 kV oraz budowę 5 nowych i rozbudowę 2 stacji elektroenergetycznych najwyższych napięć. Zbudowanie połączenia międzysystemowego i rzeczywiste uzyskanie określonej zdolności przesyłowej dla wybudowanej linii, wiązało się bowiem z dostosowaniem całej infrastruktury sieciowej Polski w taki sposób, aby była w stanie przyjąć określone moce.

4 listopada 2015 roku PSE SA dokonały odbioru strategicznego i przekazania do eksploatacji linii 400 kV Ełk Bis – granica RP, która została połączona z wybudowaną przez litewskiego operatora LITGRID linią wychodzącą ze stacji Alytus w kierunku granicy z Polską. Był to finalny po stronie polskiej element połączenia. Na przełomie listopada i grudnia br. przeprowadzone zostały testy, podczas których sprawdzano, czy połączenie jest w pełni przygotowane do przesyłania energii elektrycznej w obu kierunkach pomiędzy Polską a Litwą. Połączenie pracujących w różnych systemach sieci energetycznych Litwy i Polski umożliwiająca zbudowana na stacji Alytus wstawka konwertorowa prądu stałego HVDC „back-to-back”.

Wszystkie zadania zostały zakończone zgodnie z planem. Jestem niezwykle usatysfakcjonowany, że tak skomplikowane – zarówno pod względem organizacyjnym, jak i technicznym – przedsięwzięcie zakończyło się sukcesem. Polska i Europa zyskały nowe połączenie transgraniczne, które nie tylko zwiększa bezpieczeństwo energetyczne poprzez możliwości importu energii w sytuacjach awaryjnych, ale również tworzy warunki do bezpiecznego tranzytu energii elektrycznej pomiędzy wschodnią a zachodnią częścią kontynentu umożliwiając uczestnikom rynku wymianę handlową – podkreśla Henryk Majchrzak, Prezes Zarządu PSE SA.

LitPol Link jest częścią Bałtyckiego planu międzysystemowego połączenia rynku energii (BEMIP). Projekt jest częściowo finansowany przez Unię Europejską. Łączna wielkość nakładów poniesionych po stronie polskiej na realizację Projektu budowy mostu elektroenergetycznego to ok. 1,8 mld złotych, z czego dofinansowanie unijne wynosi ok. 868 mln zł.

***

Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. (PSE) są operatorem elektroenergetycznego systemu przesyłowego (OSP) w Polsce. Spółka jest własnością Skarbu Państwa o szczególnym znaczeniu dla polskiej gospodarki. Zakres jej odpowiedzialności określony jest w ustawie Prawo energetyczne.

PSE zajmują się przesyłaniem energii elektrycznej do wszystkich regionów kraju. Spółka odpowiada za bilansowanie systemu elektroenergetycznego oraz utrzymanie i rozwój infrastruktury sieciowej wraz z połączeniami transgranicznymi. Spółka udostępnia także, na zasadach rynkowych, zdolności przesyłowe dla realizacji wymiany transgranicznej.

PSE są właścicielem ponad 13 400 kilometrów linii oraz ponad 100 stacji elektroenergetycznych najwyższych napięć.

Nadrzędnym celem PSE jest bezpieczeństwo dostarczania energii elektrycznej poprzez zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonowania systemu elektroenergetycznego i odpowiedniej zdolności przesyłowej w sieci przesyłowej elektroenergetycznej.